

Asia: VN/25733/2021-OKM-334

Lausuntopyyntö valtioneuvoston selontekoluonnokseksi - Uutta suuntaa Suomen digitaaliseen kompassiin

Tavoite 1 - Suomi kehittyy demokraattisena ja sivistyneenä yhteiskuntana digitalisoituvassa maailmassa.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

1 kyllä, täysin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

Kuvauksen kohtaa ”Digitalisoituneessa yhteiskunnassa sivistys edellyttää myös valmiutta ymmärtää ja arvioida eri teknologioiden, datan ja digitaalisten ympäristöjen vaikutuksia omaan elämään ja yhteiskuntaan.” olisi hyvä täydentää muotoilulla ”sekä arvioida tiedon oikeellisuutta.”

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

1 kyllä, täysin

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Tavoite 2 - Yhteiskunnan toimijoiden kyky omaksua ja soveltaa uusia ja kehittyviä teknologioita kestävästi ja tuottavasti on vahva.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

1 kyllä, täysin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

Tavoitteessa olisi hyvä korostaa teknologiaosaamisen rinnalla dataosaamista. Datataidot ovat avain talouskasvuun ja kansainvälisessä kilpailussa pärjäämiseen. Panostus tiedon hallinnan,

tietojärjestelmien, data-analytiikan, koneoppimisen, tekoälyn ja tietosuojan osaamiseen ovat välttämättömiä

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

2 kyllä, pääosin

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

Dataosaaminen tulisi ottaa teknologiaosaamisen rinnalle osaksi korkeakoulutuksen opetusohjelmia ja virkakunnan täydennyskoulutusta. Tätä olisi hyvä korostaa avaintulosten 1 ja 3 kuvauksissa.

Tavoite 3 - Suomi on edelläkävijä digiosaamisessa ja teknologia-alan kehityksessä.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

1 kyllä, täysin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

1 kyllä, täysin

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Tavoite 1 - Datan saatavuus ja laatu sekä datanhallinnan infrastruktuuri tukevat yritysten arvonluontia ja ratkaisujen skaalautuvuutta.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

1 kyllä, täysin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

1 kyllä, täysin

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

Avaintulos 3: Tietovarantojen priorisoinnissa syytä huomioida rekisteriaineistojen rinnalla tilasto- ja tutkimusaineistot.

Tavoite 2 - Tietoliikenneyhteydet ovat kattavat, turvalliset ja kestävät.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

-

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

-

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Tavoite 3 - Palvelin- ja laskentainfrastruktuurit ovat energiatehokkaita ja vastaavat julkisten palveluiden, yritysten ja tutkimuksen tarpeita.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

1 kyllä, täysin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

Tavoitemuotoiluun olisi hyvä tehdä lisäys: "... sekä edistävät digitaalista suvereniteettia."

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

-

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Tavoite 1 - Digitalisaatio ja dataperustainen arvonluonti etenee yrityksissä.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

-

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

-

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Tavoite 2 - Yritysten tuottavuus ja kilpailukyky paranee uusien teknologioiden onnistuneen käyttöönoton myötä.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

-

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

-

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Tavoite 1 - Digitaaliset julkiset palvelut toimivat yhteentoimivina palvelukokonaisuuksina mahdollistaen sujuvan asioinnin ja korkean tuottavuuden.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

1 kyllä, täysin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

Osa-alueen kuvauksen kohtaan: ”Lähtökohta on ihmiskeskeinen: palvelut rakentuvat elämäntapahtumien ja liiketoimintatapahtumien ympärille, ja tietoa hyödynnetään vastuullisesti, turvallisesti ja vaikuttavasti.” olisi hyvä lisätä ennen tietojen hyödyntämistä kirjaus: ”julkinen tietotuotanto on laadukasta ja kattavaa”.

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

3 vain osittain

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

Avaintulos 2: Tiedon liikkuvuuden esteiden purkamisen rinnalla olisi tarpeen selkeyttää eri viranomaisten vastuut rekisteritietojen ylläpidossa, yhdistelyssä ja jakamisessa. Suomessa on maailman mittakaavassa ainutlaatuisen arvokkaat tietovarannot ja tilastot. Ne sijaitsevat kuitenkin hajallaan eri virastoissa, mikä tekee niiden yhdistelystä paikoin työlästä tai mahdotonta. Tämä heikentää päätöksentekoa, rajoittaa analytiikan hyödyntämistä ja vähentää tutkimuksen vaikuttavuutta. Tarvitsemme tietoinfrastruktuurin kokonaisarvioinnin, yhtenäistämistä sekä vahvempaa tietopolitiikan ohjausta. Tämä olisi hyvä lisätä kuvaukseen sekä tulevaan toimenpideohjelmaan.

Avaintulos 2: Tiedon liikkuvuuden osalta varmaan olisi hyvä huomioida EU:ssa käynnissä oleva yhteentoimivuustyö sekä data-avaruudet ja niiden kautta tiettyjen toimialojen osalta tuleva tiedon liikkuvuuden edistäminen unionin alueella. esim.

<https://data.europa.eu/en/news-events/news/interoperability-data-spaces-building-europes-digital-future> ja

<https://dssc.eu/space/SE1/185794608/Data+Interoperability+standards+and+technologies+landscape>

Tavoite 2 - Julkinen hallinto hallitsee yhteiskunnan keskeisten toimintojen datan, teknologian ja infrastruktuurit turvallisesti, luotettavasti ja kustannustehokkaasti varmistaen yhteiskunnan toimivuuden kaikissa tilanteissa.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

1 kyllä, täysin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

1 kyllä, täysin

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Tavoite 3 - Julkinen hallinto toimii tuottavasti tekoälyä sekä uusia digiteknologioita hyödyntäen.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

1 kyllä, täysin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

Kuvauksessa olisi hyvä korostaa vieläkin selkeämmin tekoälyn käytön vastuullista käyttöönottoa, jossa korostuvat mainitut eettisyys ja läpinäkyvyys. Niiden tulee olla käyttöönottoa keskeisesti ohjaavia ajureita tuottavuuden nostamisen rinnalla.

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

1 kyllä, täysin

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Poikkihallinnollinen johtaminen ja yhteistyö

Ovatko siinä esitetyt digitalisaation johtamisen ja yhteistyön periaatteet perusteltuja osia osana Suomen digitaalista kompassia?

2 kyllä, pääosin

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

Luonnoksessa todetaan, että ”Poikkihallinnollisen kehittämisen juurtuminen edellyttää, että yhteiset tavoitteet, rakenteet ja toimintaperiaatteet tulevat osaksi ministeriöiden ja virastojen arjen johtamista ja kehittämiskäytäntöjä.” Tämä pitää paikkansa, mutta ei ole riittävää. Johtamisen ja kehittämiskäytäntöjen lisäksi poikkihallinnollinen kehittäminen edellyttää, että valtionhallinnon tulos- ja talousohjaus tukee sitä ja ohjaa siihen suuntaan.

Digikompassin tavoitteiden ja avaintulosten kokonaisuus

Puuttuuko digikompassin tavoitteista ja avaintuloksista yleisesti jotain olennaista? Tulisiko jokin osa alue priorisoida tai poispriorisoida?

-

Tuloksellisuuden seuranta ja vaikuttavuuden arviointi

Mitä mittareita tunnistatte tavoitteiden ja avaintulosten etenemisen mittaamiseen?

-

Miten digikompassin vaikuttavuutta tulisi Suomen tasolla mitata?

-

Toimintaympäristön kuvaus

Geopoliittinen ja taloudellinen toimintaympäristö

-

Turvallisuus ja resilienssi

-

Kriittiset teknologiat ja innovaatiot

-

Hyvinvointi ja yhteiskunnalliset muutokset

-

Digitalisaation ja datatalouden sääntely

-

Yhteistyö ja yhteentoimivuus

-

Uudet teemat

Tekoäly

-

Turvallisuus

-

Hyvinvointi

-

Yhteistyö ja yhteentoimivuus

-

Digikompassin kokonaisuus

Miten arvioisit digikompassia kokonaisuutena?

Digikompassi on erittäin laaja kokonaisuus. Konkretisoivaa toimeenpanosuunnitelmaa laadittaessa tulee vielä arvioida tavoitteiden ja avaintulosten realistisuutta. Tässä julkisen talouden tilanteessa tulisi keskittyä tunnistamaan ja varmistamaan vaikuttavimmat tavoitteet ja toimenpiteet. Tavoitteet ilman investointia jäävät toteutumatta ja panoksien hajoaminen liian pieniksi puroiksi johtaa siihen, että tuotokset jäävät kautta linjan pieniksi.

Muut kommentit

Mikäli kommentti ei sovellu lomakkeen muihin asiakohtiin, voit jättää sen tähän.

-

Mannonen Timo
Tilastokeskus